

2) Ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 2017**Nr. 67B-2018**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

gelet op artikel 2.4 van de Waterwet en artikel 145 van de Provinciewet;

overwegende dat het, in verband met de afwaardering van de primaire C-keringen ten zuiden van het Noordzeekanaal en de functie van deze afgewaardeerde trajecten voor het regionale watersysteem, noodzakelijk is de Waterverordening Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 2017 te wijzigen;

overwegende dat het wenselijk is dat het huidige veiligheidsniveau tegen overstroming van de voormalige primaire C-keringen ten noorden en ten zuiden van het Noordzeekanaal in stand blijft voor de duur dat de primaire waterkering IJmuiden, de primaire waterkering ten noorden van de Lek en de primaire waterkering langs het IJmeer en Gooimeer nog niet geheel voldoen aan de nieuwe wettelijke normen voor veiligheid tegen overstroming;

overwegende dat de besturen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, van het Hoogheemraadschap van Rijnland en van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hebben toegezegd zich gezamenlijk in te spannen om de aanwezige profielen van de voormalige primaire C-keringen voor de aangegeven periode te handhaven met gebruikmaking van het juridisch instrumentarium dat hen daartoe ter beschikking staat;

besluiten:**Artikel I**

De Waterverordening Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 2017 wordt als volgt gewijzigd:

Bijlage 1: Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 2017 te vervangen door de bij dit besluit behorende kaart.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Haarlem, 12 november 2018

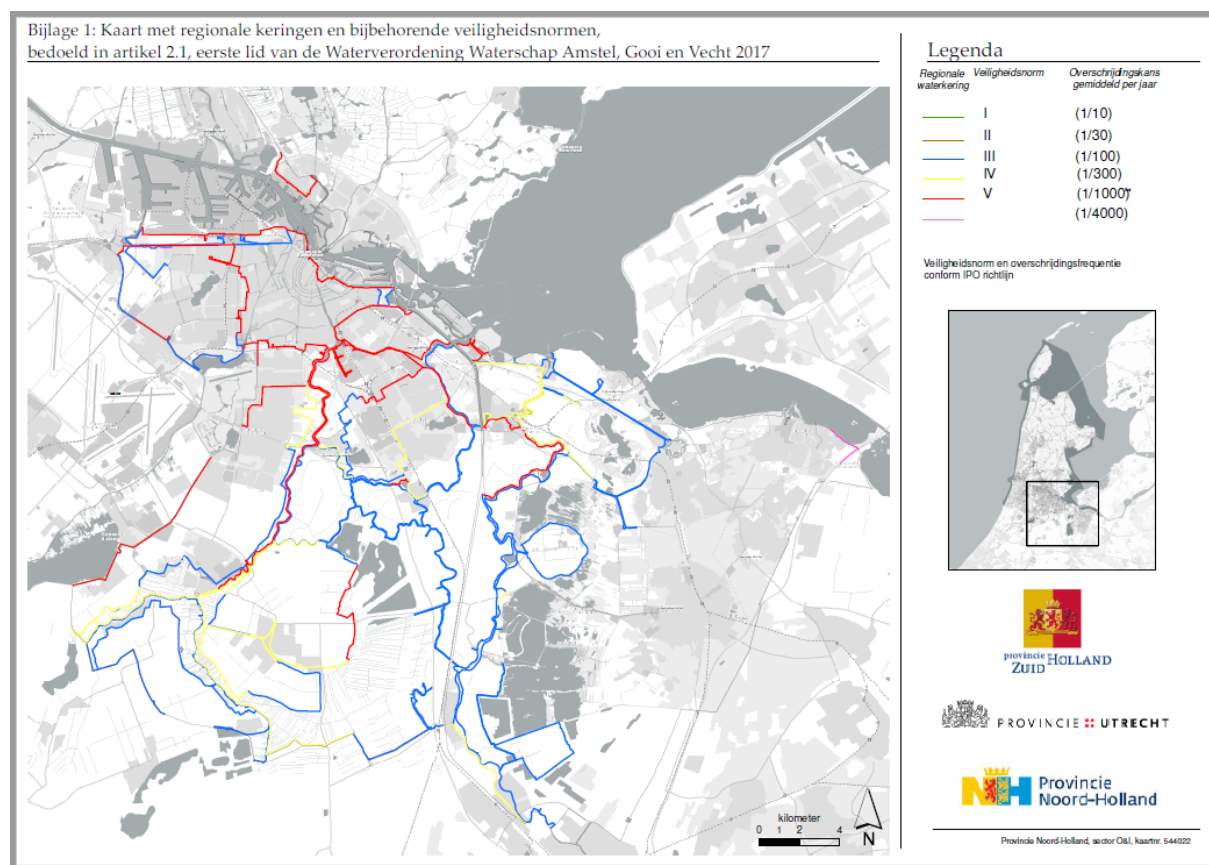
Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, statengriffier

Bijlage 1

Kaart regionale keringen

Toelichting

Algemeen

Nederland wordt beschermd tegen overstromingen door een stelsel van keringen en duinen. Dit stelsel is genormeerd en wordt met regelmaat getoetst om te bekijken of de norm wel behaald wordt en zo nodig wordt de kering verbeterd. In de loop der jaren is het aantal mensen en de economische waarde sterk toegenomen. Tegelijkertijd bereiden wij ons voor op veranderingen in de toekomst zoals klimaatverandering en kunnen door nieuwe kennis en inzichten de gevolgen van overstroming veel beter berekend worden.

Vertaling van breed uitgevoerd onderzoek heeft geleid tot herziening van ons waterveiligheidsbeleid. Een van de herzieningen betreft een nieuw stelsel van normen voor de primaire keringen, keringen die beschermen tegen overstroming vanuit het buitenwater als bijvoorbeeld de Noordzee, het IJsselmeer en grote rivieren en kanalen. De oude normen, die dateren uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw, hielden vooral rekening met de kans op een overstroming door het overschrijden van een bepaalde waterstand. In het nieuwe normenstelsel wordt gekeken naar de kans dat zich een overstroming voordoet, maar ook naar de gevolgen in de vorm van dodelijke slachtoffers en economische schade, een z.g. risicobenadering. Iedereen in Nederland krijgt tenminste dezelfde, door het Rijk vastgelegd in de Waterwet (wijziging per 01-01-2017), basisveiligheid.

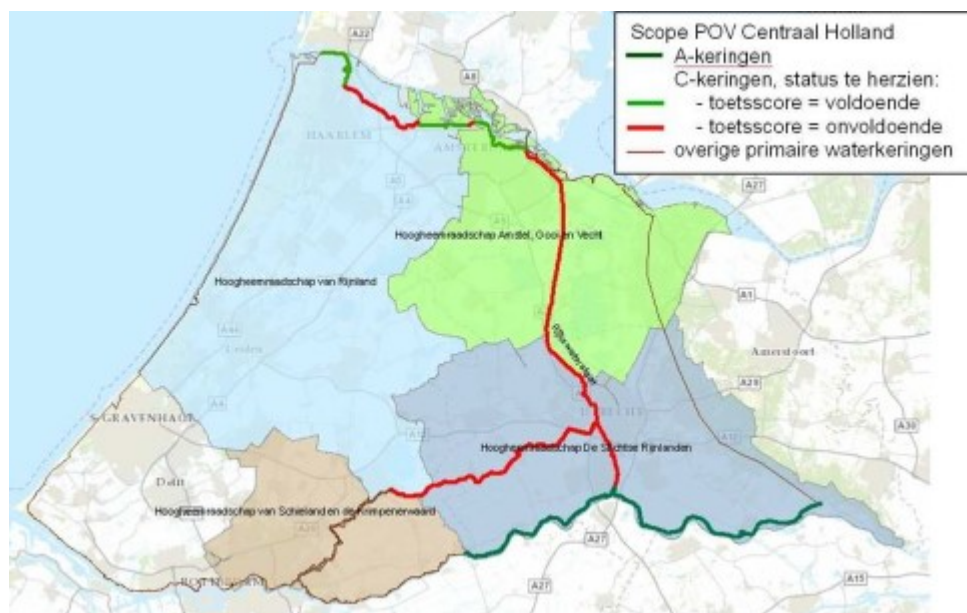
Deze stelselwijziging in combinatie met een zwaardere beveiliging van o.a. IJmuiden, zie toelichting onder het kopje “Projectoverschrijdende verkenning Centraal Holland (POV)”, brengt met zich mee dat een aantal van de z.g. primaire C-keringen hun status als primaire kering verliest, d.w.z. afgewaardeerd wordt. Primaire C-keringen zijn keringen die dijkkringen met een verschillende norm scheiden of deze keringen maken een dijkkring rond. Vaak liggen ze in het land en staat er geen water tegenaan.

Het verlies van hun status primaire C-kering betekent dat zij juridisch gezien geen waterveiligheidsfunctie meer hebben in het primaire systeem. Naast het primaire systeem van keringen zijn er ook keringen die voor de waterveiligheid zorgen in het regionale watersysteem, de z.g. regionale keringen. Een aantal van deze keringen vermindert ook de gevolgen van een overstroming mocht een primaire kering bezwijken. Voor dit stelsel van keringen zijn de provincies kaderstellend en zijn de waterschappen uitvoerend. De kaderstelling brengt met zich mee dat provinciale staten besluiten over de vereiste norm. Deze norm wordt opgenomen in een waterverordening per waterschap. De keringen worden, net zo als de primaire keringen, met regelmaat getoetst. Indien niet wordt voldaan aan de norm, moet de kering verbeterd worden. In het kader van dit statusverlies is onderzocht of deze afgewaardeerde primaire C-keringen nog een functie voor het regionale watersysteem hebben en zo ja of ze onderdeel moeten gaan uitmaken van de Waterverordening per waterschap (z.g. genormeerde regionale keringen, onderverdeeld in vijf klassen, gebaseerd op de te verwachten schade). Hierbij zijn *twee functies* relevant:

1. Bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal.
2. In geval de primaire keringen nog niet op orde zijn: bescherming bieden van het achterland tegen overstroming vanuit het buitenwater, na een doorbraak van waterkering IJmuiden, een doorbraak van de primaire waterkering ten noorden van de Lek of een doorbraak van de primaire waterkering langs Gooi en IJmeer;

Projectoverschrijdende Verkenning Centraal Holland (POV)

Bij de derde toetsing van de primaire keringen is een groot deel van de primaire C-keringen, inclusief kunstwerken als gemalen, langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, het Amsterdam-Rijnkanaal en in het Noordzeekanaalgebied afgekeurd. De tekortkomingen zouden ertoe leiden dat een overstroming vanuit de Nederrijn/Lek zich niet tot één dijkkring zou beperken, maar zich zou uitstrekken over meerdere dijkkringen tot diep in de Randstad. Uit eerdere studies kwam naar voren dat investeringen in het realiseren van meer veiligheid langs de noordelijke Lekdijken en in IJmuiden (veiligheid bij de voor- en achterdeur) veel kosteneffectiever zijn en een minder grote maatschappelijke impact hebben dan grootschalige verbetering van de primaire C-keringen.

Deze benadering is het uitgangspunt van de POV/Dijkversterking Centraal Holland. De verkenning werd gefinancierd vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma en was een initiatief van 4 beheerders: Hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland), Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en Rijkswaterstaat Midden Nederland (RWS).

Binnen de projectoverschrijdende verkenning Centraal Holland (POV) is gekeken naar de 1) verbeteringsopgave voor de noordelijke Lekdijken en 2) de functie na afwaardering van de huidige primaire C-keringen. Hieronder valt ook de afwaardering van de primaire C-keringen aan de zuidkant van het Noordzeekanaal (NZK), die in het beheergebied van AGV liggen. De verwachting was, dat na afwaardering als primaire waterkering, een groot gedeelte van deze keringen aangewezen zou gaan worden als regionale waterkering.

In de verkenning is geanticipeerd op de nieuwe, zwaardere veiligheidsnormen van de primaire waterkering IJmuidenen de primaire waterkering ten noorden van de Lek. Daarmee is binnen de POV Centraal Holland uitsluitend gekeken naar

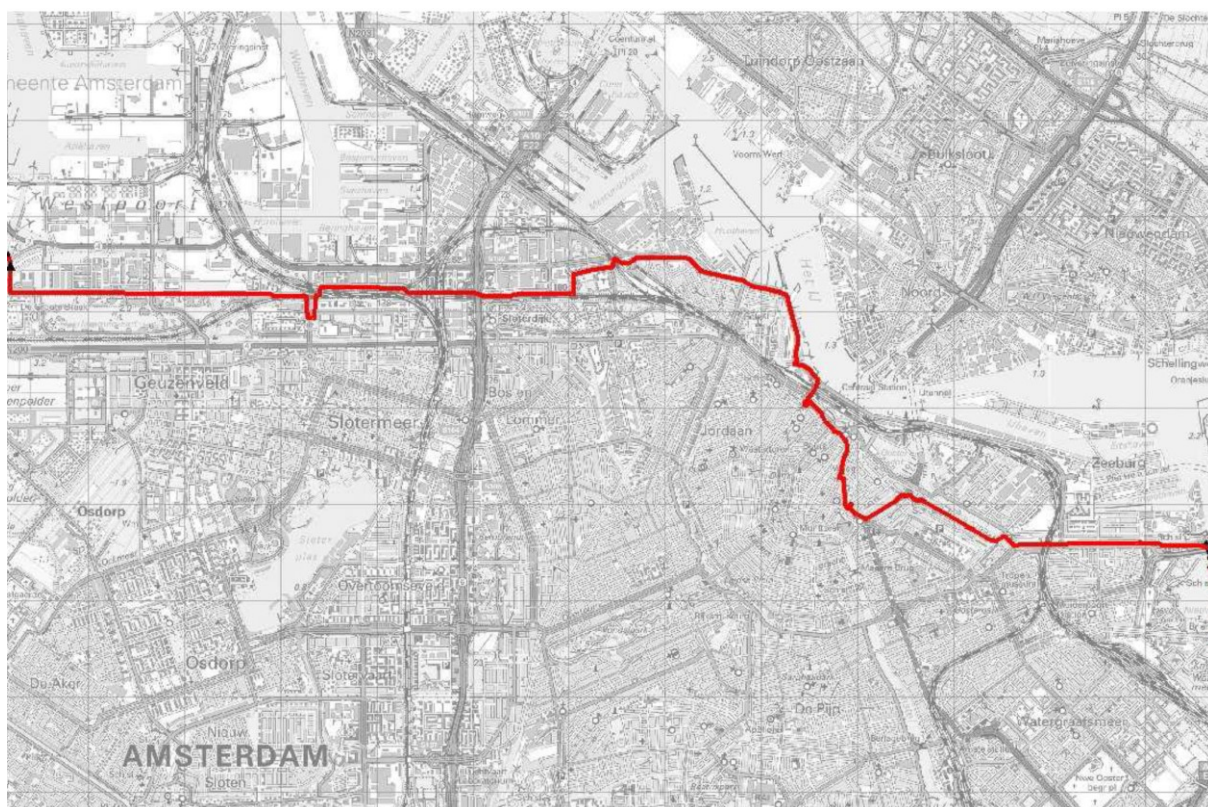
functie 1: Bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal. Het eindresultaat van de verkenning is in 2016 opgeleverd in de vorm van een normeringsvoorstel.

De Stuurgroep Projectoverschrijdende Verkenning Centraal Holland heeft, namens de vier betrokken waterbeheerders, de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland verzocht om een deel van de trajecten in de waterverordeningen op te nemen als regionale keringen met een norm die past bij de te verwachten schades.

Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de keringen aan de zuidzijde van het Noordzeekanaal

In het Noord-Hollandse gedeelte van het beheergebied van Amstel, Gooi en Vecht betreft het keringen aan de zuidzijde van het Noordzeekanaal (NZK). Het zijn oude zeekeringen, waarvoor gedeeltelijk ingepolderd land ligt. De waterkering loopt van het Amsterdam-Rijnkanaal, via het stadscentrum naar de Spaarndammerdijk, tot aan het gemaal Halfweg. In de waterkering is een aantal historische sluizen aanwezig. De waterkering is voor het grootste gedeelte niet als zodanig in het veld te herkennen. Zo volgt de waterkering het tracé van straten, het grondlichaam van de spoorbaan, e.d. Grote delen van de waterkering liggen op grotere afstand van het water. Voor een deel ligt de waterkering binnen het Beschermd Stadsgezicht Amsterdam en ook binnen de Bufferzone van het UNESCO-Werelderfgoed Grachtengordel Amsterdam.

Het voorstel van de Stuurgroep voor het traject in het beheergebied van Amstel, Gooi en Vecht ziet er als volgt uit.

De afgewaardeerde primaire C-keringen krijgen in het geheel een normering IPO klasse V (rode lijn), met een overschrijdingskans van 1/1.000 jaar. Het is de hoogste beschermingsklasse in het IPO systeem.

De afgewaardeerde primaire C-keringen, dijken plus kunstwerken als sluizen, hebben een waterveiligheidsfunctie in het regionale watersysteem (de functie van bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal) en krijgen op basis van overstromingsverloop, gevolgschade en toekomstige ontwikkelingen een norm, in principe IPO-klasse V,

Voor functie 2 , de bescherming van het achterland tegen overstroming vanuit het buitenwater, is de notie van belang dat zowel waterkering IJmuiden als de noordelijke Lekdijk niet voldoen aan de nieuwe normering en dat deze situatie nog langjarig aanwezig zal zijn. Beide primaire waterkeringen kennen immers een substantiële verbeteringsopgave. Uit een technische analyse van het Kennisplatform Risicobenadering (KPR) is gebleken dat het niet in stand houden van de aanwezige compartimenterende werking van de afgewaardeerde primaire C-keringen met zich mee brengt dat de schade bij oeverstroming vanuit het buitenwater zo'n 4,5 miljard euro hoger uitvalt. Deze extra schade zou zich naar verwachting voor een belangrijk deel binnen het beheergebied van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht manifesteren. De verwachting is dat uiterlijk in 2050 de waterkering IJmuiden en Noordelijk Lekdijk aan de nieuwe, zwaardere norm voldoen.

Om in de tussenliggende periode de bescherming tegen overstromingen vanuit het buitenwater op niveau te houden, zal het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de aanwezige profielen in stand houden, met gebruik making van zijn juridisch instrumentarium. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat de bescherming tegen overstroming vanuit gevaarlijk buitenwater, zoals die reeds wordt geboden door het aanwezige stelsel van waterkeringen, in stand blijft. De veiligheidseis vanwege de instandhouding is namelijk strenger dan de veiligheidseis volgens de IPO-normering klasse V. Uiterlijk in 2050 zal de functie van de afgewaardeerde C-kering opnieuw worden bezien.